

Belgische Kamer van Volksvertegenwoordigers

GEWONE ZITTING 1989-1990

31 MEI 1990

WETSONTWERP

**tot wijziging van de artikelen 1408,
1409, 1410 en 1412 van het Gerechtelijk
Wetboek en tot invoeging van een
artikel 1409bis in datzelfde Wetboek**

AMENDEMENTEN

N° 1 VAN DE HEER FORET

Art. 2

In de voorgestelde § 3, het eerste lid vervangen door wat volgt :

« De Koning kan bovendien de in § 1 bepaalde bedragen na advies van de Nationale Arbeidsraad en van de Unie van de Middenstand aanpassen, rekening houdend met de economische toestand ».

VERANTWOORDING

Het lijkt ons aangewezen ook de Unie van de Middenstand adviserende bevoegdheid te verlenen, gelet op de verscheidenheid van de beroepscategorieën bij wie beslag kan worden gelegd.

Artikel 3 van het ontwerp heeft ten andere betrekking op andere inkomsten dan die welke betaald worden ter uitvoering van een arbeidsovereenkomst, een statuut enz.

De vertegenwoordigende functie van het adviserend orgaan moet dus zo ruim mogelijk opgevat zijn.

Zie :

- 1114 / 1 - 89 / 90 :

— Nr. 1 : Wetsontwerp.

Chambre des Représentants de Belgique

SESSION ORDINAIRE 1989-1990

31 MAI 1990

PROJET DE LOI

**modifiant les articles 1408,
1409, 1410 et 1412 du Code judiciaire
et insérant un article 1409bis
dans ce même Code**

AMENDEMENTS

N° 1 DE M. FORET

Art. 2

Au § 3 proposé, remplacer le premier alinéa par ce qui suit :

« Le Roi peut, en outre, adapter les montants prévus au § 1er, après avis du Conseil national du travail et de l'Union des classes moyennes, en tenant compte de la situation économique ».

JUSTIFICATION

Il nous paraît indiqué de confier également le pouvoir d'avis à l'Union des classes moyennes étant donné la diversité des catégories professionnelles pouvant faire l'objet d'une saisie.

L'article 3 du projet vise d'ailleurs les revenus autres que les sommes payées en exécution d'un contrat de louage de travail, d'un statut, etc.

Il convient dès lors d'assurer la représentativité la plus large possible de l'organe consultatif.

Voir :

- 1114 / 1 - 89 / 90 :

— N° 1 : Projet de loi.

N° 2 VAN DE HEER FORET

Art. 3

Dit artikel vervangen door de volgende bepaling :

« Art. 3. — *In hetzelfde Wetboek wordt een artikel 1409bis ingevoegd, luidend als volgt :*

« Art. 1409bis. — *De schuldenaar die niet over de bij artikel 1409 bedoelde inkomsten beschikt, mag voor zichzelf en zijn gezin, de noodzakelijke inkomsten behouden berekend overeenkomstig artikel 1409 ».*

VERANTWOORDING

Wij achten een onderscheid tussen de verschillende soorten van inkomsten, enerzijds uit « arbeid » en anderzijds andere inkomsten, niet opportuun.

De regeling van artikel 1409 verleent de schuldenaar de waarborg dat op het voor zijn levensonderhoud vereiste gedeelte van zijn inkomsten geen beslag mag worden gelegd.

Alle schuldenaars zouden, ongeacht de oorsprong van hun inkomsten, op die wettelijk vastgestelde bescherming aanspraak moeten kunnen maken.

N° 3 VAN DE HEER FORET

Art. 6 (nieuw)

Een artikel 6 (nieuw) toevoegen, luidend als volgt :

« Art. 6. — *Artikel 476 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling wordt vervangen door de volgende bepaling :*

« Art. 476. — § 1. *De in artikel 1408 van het Gerechtelijk Wetboek bedoelde goederen, met uitzondering van de in het 2° van dat artikel vermelde boeken, werktuigen en gereedschappen, maken geen deel uit van de activa van het faillissement. De gefailleerde blijft over die goederen beschikken en behoudt ook het beheer ervan.*

§ 2. *Bovendien maken ook de bedragen, geldsommen of betalingen die de gefailleerde ontvangt na de faillietverklaring geen deel uit van de activa van het faillissement, op voorwaarde dat zij krachtens de artikelen 1409 tot 1412 van het Gerechtelijk Wetboek of krachtens bijzondere wetten niet vatbaar voor beslag zijn verklaard. »*

VERANTWOORDING

Het lijkt ons billijk om de schuldenaar tegen wie beslag is gedaan en de gefailleerde op gelijke voet te behandelen wat de bestaansmiddelen betreft.

Het huidige artikel 476 van de faillissementswet biedt de curators immers alleen de mogelijkheid om « aan de gefailleerde en zijn gezin de voor hun eigen gebruik noodzake-

N° 2 DE M. FORET

Art. 3

Remplacer cet article par la disposition suivante :

« Art. 3. — *Un article 1409bis, rédigé comme suit, est inséré dans le même code :*

« Art. 1409bis. — *Le débiteur qui ne dispose pas de revenus visés à l'article 1409 peut conserver pour lui et sa famille les revenus nécessaires calculés conformément à l'article 1409 ».*

JUSTIFICATION

Nous ne croyons pas qu'il soit opportun d'établir une distinction entre les différents types de revenus; revenus du « travail » d'une part, autres revenus d'autre part.

L'article 1409 fixe un régime assurant au débiteur l'insaisissabilité de la partie de ses revenus nécessaire à sa subsistance.

Il convient de faire bénéficier de la protection déterminée par la loi tous les débiteurs, quelle que soit l'origine de leurs ressources.

N° 3 DE M. FORET

Art. 6 (nouveau)

Ajouter un article 6(nouveau), libellé comme suit :

« Art. 6. — *L'article 476 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis est remplacé par la disposition suivante :*

« Art. 476. — § 1er. *Les biens visés à l'article 1408 du Code judiciaire à l'exception des livres, machines et instruments visés au 2° de cet article sont exclus de l'actif de la faillite. Le failli en conserve la disposition ainsi que l'administration.*

§ 2. *Sont également exclus de l'actif de la faillite, les montants, sommes et paiements que le failli recueille à partir de la déclaration de la faillite, pour autant qu'ils soient insaisissables en vertu des articles 1409 à 1412 du Code judiciaire ou en vertu de lois particulières ».*

JUSTIFICATION

Nous pensons qu'il serait équitable de mettre sur pied d'égalité le débiteur saisi et le failli du point de vue des moyens de subsistance.

L'article 476 actuel de la loi sur les faillites se borne en effet à permettre au curateur de « délivrer au failli et à sa famille des vêtements, hardes, linges, meubles et effets

lijke klederen, linnen, meubelen en zaken af te geven ». In de regel wordt dan wel naar de artikelen van het Gerechtelijk Wetboek verwezen, zonder dat daartoe in rechte evenwel enige verplichting bestaat.

In afwachting dat de faillissementswet wordt herzien, moet die lacune dan ook worden opgevuld.

N° 4 VAN DE REGERING

Art. 6 (nieuw)

Een artikel 6 (nieuw) toevoegen luidend als volgt :

« Art. 6. — *Het artikel 476 van de wet van 18 april 1851 betreffende het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling wordt vervangen door de volgende bepaling :*

« Art. 476 — § 1. *De goederen bedoeld in artikel 1408 van het Gerechtelijk Wetboek, met uitzondering van de boeken, werktuigen en gereedschappen bedoeld in 2° van dit artikel, worden uit het actief van het faillissement gesloten en blijven onder het beheer en ter beschikking van de gefailleerde.*

§ 2. *Worden eveneens uitgesloten uit het actief van het faillissement, de bedragen, sommen en uitkeringen die de gefailleerde ontvangt sinds de faillietverklaring voor zover zij krachtens de artikelen 1409 tot 1412 van het Gerechtelijk Wetboek of krachtens bijzondere wetten niet voor beslag vatbaar zijn.*

§ 3. *De gefailleerde kan bovendien voor zichzelf en zijn gezin levensonderhoud verkrijgen, te bepalen door de rechtbank, op voorstel van de curatoren en op verslag van de rechter-commissaris.*

§ 4. *De curatoren maken een staat op van de in de §§ 1 en 3 bedoelde goederen. »*

VERANTWOORDING

Het is noodzakelijk de bescherming die het wetsontwerp instelt, uit te breiden tot de gefailleerde. De gefailleerde verliest immers van rechtswege het beheer over al zijn goederen vanaf het vonnis van faillietverklaring.

In artikel 476 van de wet van 18 april 1851 op het faillissement, de bankbreuk en het uitstel van betaling wordt er slechts in voorzien dat de curator met machtiging van de rechter-commissaris aan de gefailleerde en zijn gezin, de klederen, het linnengoed, het huisraad en andere zaken tot hun eigen gebruik, mag afgeven.

De gefailleerde is derhalve afhankelijk van de goede wil van de curator en de rechter-commissaris en hij mag de artikelen 1408 tot 1412 van het Gerechtelijk Wetboek niet inroepen.

Met dit amendement wordt beoogd duidelijk de goederen te bepalen die bij faillissement aan de buitenbezitstelling ontsnappen. Met dit doel worden van rechtswege uit het actief van het faillissement gesloten de goederen bedoeld in artikel 1408 van het Gerechtelijk Wetboek alsmede de bedragen, sommen en uitkeringen die de gefailleerde

nécessaires à leur propre usage ». Il est généralement fait référence aux articles du Code judiciaire mais sans que cela soit juridiquement obligatoire.

Dans l'attente de la réforme de la loi sur les faillites, il convient de remédier à cette insuffisance.

M. FORET

N° 4 DU GOUVERNEMENT

Art. 6 (nouveau)

Ajouter un article 6 (nouveau) libellé comme suit :

« Art. 6. — *L'article 476 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis est remplacé par la disposition suivante :*

« Art. 476 — § 1er. *Les biens visés à l'article 1408 du Code judiciaire, à l'exception des livres, machines et instruments visés au 2° de cet article, sont exclus de l'actif de la faillite. Le failli en conserve la disposition ainsi que l'administration.*

§ 2. *Sont également exclus de l'actif de la faillite, les montants, sommes et paiements que le failli recueille à partir de la déclaration de la faillite, pour autant qu'ils soient insaisissables en vertu des articles 1409 à 1412 du Code judiciaire ou en vertu de lois particulières.*

§ 3. *Le failli pourra, en outre, obtenir pour lui et sa famille des secours alimentaires qui seront fixés par le tribunal, sur la proposition des curateurs et le rapport du juge-commissaire.*

§ 4. *Les curateurs rédigeront un état des biens visés aux §§ 1er et 3. »*

JUSTIFICATION

Il convient d'étendre la protection organisée par le projet de loi au failli. En effet, à partir du jugement déclaratif de la faillite, le failli perd de plein droit l'administration de la totalité de ses biens.

L'article 476 de la loi du 18 avril 1851 sur les faillites, banqueroutes et sursis se borne à accorder au curateur la faculté de délivrer au failli et à sa famille, avec l'autorisation du juge-commissaire, des « vêtements, hardes, linges, meubles et effets nécessaires à leur propre usage ».

Le failli, tributaire de la bonne volonté du curateur et du juge-commissaire, ne peut invoquer les articles 1408 à 1412 du Code judiciaire.

Le présent amendement a pour objet de définir clairement les biens qui devront, en cas de faillite, échapper à la dépossession. A cet effet, il exclut d'office de l'actif de la faillite les biens visés à l'article 1408 du Code judiciaire ainsi que les montants, sommes et paiements que le failli recueille à partir de la déclaration de faillite pour autant

ontvangt sinds de faillietverklaring voor zover zij op grond van de artikelen 1409 tot 1412 van het Gerechtelijk Wetboek of overeenkomstig bijzondere wetten niet voor beslag vatbaar zijn.

De tekst van artikel 476, § 1, die door dit amendement wordt voorgesteld, sluit echter de goederen uit die bedoeld worden in artikel 1408, 2°, van het Gerechtelijk Wetboek, zijnde de boeken, werktuigen en gereedschappen die de gefailleerde nodig heeft voor zijn beroep.

Het verdient immers geen aanbeveling deze goederen uit de massa van het faillissement uit te sluiten omdat zij een waarborg vormen voor de schuldeisers van het faillissement.

De paragrafen 1 en 2 van het door dit amendement voorgestelde artikel 476 komen aldus tegemoet aan de huidige opvattingen op dit gebied en stellen de gefailleerde en zijn familie in staat in menswaardige omstandigheden te leven.

De paragrafen 3 en 4 nemen bepalingen over die reeds in het huidige artikel 476 voorkomen; hier is geen bijzondere uitleg nodig.

De Minister van Justitie,

M. WATHELET

*De Staatssecretaris voor
Maatschappelijke Emancipatie,*

M. SMET

qu'ils soient insaisissables en vertu des articles 1409 à 1412 du Code judiciaire ou en vertu de lois particulières.

Le texte de l'article 476, § 1er, proposé par le présent amendement exclut toutefois des biens visés à l'article 1408 du Code judiciaire les livres, machines et instruments servant à la profession du failli.

Il ne convient pas en effet que ces biens soient exclus de la masse faillie car ils constituent une garantie pour les créanciers de la faillite.

Les paragraphes 1er et 2 de l'article 476 proposé par le présent amendement rencontrent ainsi les conceptions actuelles en la matière et tendent à permettre au failli et à sa famille de vivre dans des conditions humaines.

Les paragraphes 3 et 4 reprennent des dispositions qui figurent déjà dans l'article 476 tel qu'il est actuellement en vigueur et n'appellent donc pas de commentaires particuliers.

Le Ministre de la Justice,

M. WATHELET

*Le Secrétaire d'Etat à
l'Emancipation sociale,*

M. SMET